

Qlobal tədbirlər məkanı

Ötən ay keçirilən tədbirlər bir daha göstərdi ki,
Bakı aktual olan beynəlxalq məsələlərin müzakirə edildiyi mərkəzə çevrilib

İkinci Qarabağ müharibəsindəki qələbəsi ilə dönyanın daha yaxından tanıdığı Azərbaycanı xarici aləmə layiqincə təqdim edən başqa bir səbəb respublikamızın

beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsi, qlobal problemlərin həlli ilə bağlı irəli sürdürüü təşəbbüsler və verdiyi dəyərli töhfələrdir. Bütün bunlar

həm də Bakını beynəlxalq tədbirlərin ünvanına çevirib. Artıq xeyli müddətdir ki, paytaxtimiz dönyanın diqqət mərkəzində olan mühüm məsələlərin müzakirə olunduğu siyasi, iqtisadi və humanitar mərkəz kimi tanınır.

Azərbaycan əməkdaşlığın ən uğurlu platformalarını yaradıb

Beynəlxalq tərəfdaşlığın, sivilizasiyalarası əməkdaşlığın ən səmərəli və uğurlu platformalarını yaradan Azərbaycan hazırda çox mühüm forumlara, konfranslara evsahibliyi edir, irəli sürdüyü təşəbbüsler qlobal miqyasda hər zaman dəstəklənir.

Qlobal tədbirlər məkanı

Ötən ay keçirilən tədbirlər bir daha göstərdi ki, Bakı aktual olan beynəlxalq məsələlərin müzakirə edildiyi mərkəzə çevrilib

Əvvəli 1-ci sah.

Bakı Qlobal, Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu, Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu və digər tədbirlər hər zaman maraqlı və səmərəli diskussiyalarla, təşəbbüslerlə, yeni yanaşmaların meydana çıxmazı ilə yadda qalıb. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə yaranan "Bakı Prosesi" qlobal hərəkata çevrilib və BMT tərəfindən dəstəklənir.

Koronavirus pandemiyası kütləvi tədbirlərin keçirilməsində müəyyən müddət fasıl yaratırsa da, artıq çotin dövr geridə qalıb. Təkcə iyun ayında Bakıda keçirilən beynəlxalq tədbirlər göstərir ki, paytaxtimiz bu sahədə daşıdığı statusu layiqince davam etdirir. Elə təkcə ötən ay Bakıda 4 mühüm beynəlxalq tədbir keçirilib. Belə ki, paytaxtimiz Bakı Enerji Həftəsinə, "Formula-1" yarışlarının Azərbaycan Quran-prisinə, IX Qlobal Bakı Forumuna və Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinə evsahibliyi edib.

Enerji nəhəngləri paytaxtimızda bir araya gəldilər

İyunun 1-dən 4-dək davam edən Bakı Enerji Həftəsi özündə 3 böyük tədbiri birləşdirmişdi: 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz, 10-cu Yubiley Xəzər Beynəlxalq Energetika və Bərpa olunan Enerji sərgiləri və Bakı Enerji Forumu. Bu tədbirlərdə dünyanın enerji nəhəngləri yenidən bir araya gəldilər, daha dayanıqlı və təhlükəsiz enerji güclərinin yaradılması üçün yeni əməkdaşlıq və tərəfdarlıq əlaqələrini müzakirə etdilər.

Regionda neft-qaz sənayesinin əsas tədbiri və tanınmış beynəlxalq platforması olan Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisi hər il Xəzəryəni regionun əsas neft-qaz layihələrinin müzakirəsi və enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədilə bu sahənin ən yüksək səviyyəli rəhbər işçilərini bir araya gətirir. Şirkətlər neft hasilatı və enerji daşıyıcılarının nəqli, neft və qazın saxlanması üçün anbar sistemlərinin təmin edilməsi və servis xidmətləri sahəsində innovativ texnologiyaları, habelə regionun mövcud və gələcək neft-qaz layihələrini, bir sıra digər nailiyyətləri nümayiş etdirdilər. Sayca 27-ci olan bu dəfəki sərgide 31 ölkədən 250 şirkət iştirak etdi.

10-cu Yubiley Xəzər Beynəlxalq Energetika və Bərpa olunan Enerji Sərgisinin ekspozisiyası beynəlxalq və yerli şirkətlərin energetik və bərpa olunan enerji mənbələrinin inkişafı və istifadəsi sahəsində ən son təkliflərini təqdim etdi. Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində keçirilən forumda qlobal enerji perspektivləri, "yaşıl enerji" yə keçidin maliyyələşdirilməsi, qaz təchizatı məsələləri, Xəzər regionunda kəşfiyyat və hasilat imkanlarının xəritəsi və bir sira digər aktual məsələlər müzakirə olundu. Bu il foruma dünyanın 20 ölkəsindən 400-dən çox nümayəndə qatıldı.

Bakı Enerji Həftəsi investorlar üçün bilavasitə məlumatlılığı artırmaq imkanı yaratmaqla yanaşı, layihələrin, fəaliyyət planlarının və gələcək baxışların ictimaiyyətə təqdim edilməsi üçün mühüm platforma rolunu oynayır. Bu tədbir çərçivəsində 100-dən çox yerli və xarici nümayəndənin iştirakı ilə Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada xüsuslu sessiyanın keçirilməsi isə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında yaşıl enerji potensialının inkişafında böyük rol oynayacaq.

"Formula-1" həyəcanı Bakıda növbəti dəfə yaşandı

Respublikamız indiyədək olduqca mötəbər beynəlxalq idman tədbirlərinə də evsahibliyi edib. Birinci Avropa Oyunları, IV İslam Həmrəyliyi Oyunları, çoxsaylı Avropa və Dünya çempionatları Azərbaycanı həm də dünyada idman ölkəsi kimi tanıdıb. Bu yarışların hər birində respublikamızın yüksək təşkilatçılığı, nümunəvi evsahibliyi qlobal idman aləmi tərəfindən təqdir edilib, örnək kimi göstərilib.

İyun ayında yenidən avtomobil idmanı həvəskarlarının diqqəti ölkəmizə yönəlmüşdi. Bakıda dünyada yüz milyonlarla tamaşaçı auditoriyasına malik olan "Formula-1" yarışlarının həyəcanı yaşandırdı. İyun ayının 10-12-də Azərbaycan Quran-prisində Sebastian Fettel, Luis Hemilton, Valtteri Bottas, Fernando Alonso kimi məşhur pilotlar mübahizə aparırdılar.

Azərbaycan Quran-prisi ötən illərdə olduğum kimi, bu dəfə də "Formula-1" mövsumun ən maraqlı tədbirlərindən oldu. Avtomobil idmanı həvəskarları Bakıda bir daha Azərbaycanın nümunəvi evsahibliyinə və möhtəşəm yarış şəhidlik etdilər. Onu da xatırladaq ki, Bakı artıq altıncı dəfə idi ki, "Formula-1" yarışlarına evsahibliyi etdi. Bu baxımdan "Formula-1" Azərbaycan üçün yenilik sayılır.

Dövlət və hökumət başçılarının, tanınmış siyasetçilərin qatıldığı forum

Bakı Forumu oldu. Qlobal Bakı Forumu dünya ictimaiyətinin Azərbaycana olan etimadının, ölkəmizin dünya siyasetində, beynəlxalq münasibətlər sisteminde yerinə və rolu, habelə siyasi və humanitar dialoğun inkişafına töhfələrinə verilən qiymətin real ifadəsidir. Bu forum dövrümüzün aktual məsələlərinin, dünyada baş verən mühüm hadisələr və cərəyan edən proseslərin müzakirə olunduğu mühüm platformadır. Hansı ki, bu müzakirələrə onlarca ölkədən görkəmlə dövlət xadimləri, tanınmış siyasetçilər, diplomatlar qoşularaq diskussiya və dialoq aparırlar. Bu mənada forum keçmiş və indiki liderlərə qlobal problemləri müzakirə etməyə, onların həlli yollarını tapmaq yolunda seylər göstərməyə şərait yaradır. Bu forum dövlətlərarası əməkdaşlıqla, siyasi münasibətlərə konstruktiv töhfə verir, qarşılıqlı siyasi anlaşma üçün əlverişli şərait yaradır.

16-18 iyun tarixlərində "Qlobal dünya niyazına təhdidlər" mövzusunda keçirilən IX Qlobal Bakı Forumunda dünyada təhlükəsizliyin və sülhün təmin olunması üçün perspektivlər, enerji təhlükəsizliyinə yaranan təhdidlərin həlli yolları, həssas bölgələrdə sülh, əməkdaşlıq və ineqrasiya, qloballaşan bəşəriyyətdə artan ədalətsizliklər, yoxsulluğun qarşısının alınması üçün qida və kənd təsərrüfatı sektorunun transformasiyası kimi mühüm mövzularda müzakirələr aparıldı.

Forumda iştirak etmək üçün 53 ölkədən 400-ə qədər nümayəndənin, o cümlədən həzirki və sabiq dövlət və hökumət başçılarının Azərbaycana gəlməsi bu tədbirin dünyada sülhə böyük töhfələr verən mühüm siyasi platforma olduğunu bir daha nümayiş etdirdi. Forumun təşkilatçısı olan Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi isə artıq qlobal problemlərin həlli yollarını araşdırır və bu barədə dünya ictimaiyyətini məlumatlaşdırır beynəlxalq mərkəzə çevrilib.

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə yaranan Parlament Şəbəkəsi

İyunun axırı və iyunun əvvəlində Bakının evsahibliyi etdiyi növbəti beynəlxalq tədbir Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin Bakı Konfransı oldu. Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən və "Dünyada sülhün və dayanıqlı inkişafın təşviqində milli parlamentlərin rolunun gücləndirilməsi" mövzusuna həsr olunan konfransda 40-dan çox ölkənin parlamenti və 9 beynəlxalq parlament təşkilatı təmsil olundu.

Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi olduqca səmərəli olmaqla Hərəkatın fəaliyyətinin daha da canlandırılmasına, onun qlobal proseslərde iştirakına yüksək töhfələr verib. Respublikamızın Hərəkata sədrliyinin bir il uzadılması da bundan irəli gəlir. Bu, qlobal miqyasda ölkəmizə göstərişlə etimadın növbəti nümunəsidir.

Ölkəmizin Hərəkata uğurla sədrlik etməsinin başqa bir nümunəsi təşkilatın Parlament Şəbəkəsinin yaradılmasıdır. QH-nin prinsip, ideya və məqsədlərinin həyata keçirilməsində parlamentarilərin konstruktiv rolü nəzərə alınaraq, üzv dövlətlərin parlamentləri arasında əlaqələrin dərinləşdirilməsi məqsədilə Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2021-ci ilin noyabr ayında Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsi təsis olunub.

Bakı Konfransında çıxışında Azərbaycanın bu təşəbbüsünün dəsteklənməsinə görə minnətdarlığını bildirən Prezident İlham Əliyev deyib: "Həmrəylik və qarşılıqlı dəstəyin gücləndirilməsi istiqamətində əlavə bir adımla Azərbaycanın bu təşəbbüsünü dəstəklədiyinə görə Qoşulmama Hərəkatına üzv olan dövlətlərə minnətdarlığını bildirirəm. Azərbaycan parlamentinin səkkiz il ərzində sabiq bir üzvü olaraq, sizin sabiq həmkarınız olaraq mən parlament diplomatiyasının və parlamentlərə münasibətlərin necə əhəmiyyət kəsb etdiyini yaxşı bilirəm. Əminəm ki, parlament şəbəkəmiz təkcə ölkələrimiz arasında həmrəyliyə töhfə verməyəcək, eyni zamanda dünyamın müxtəlif parlament təşkilatları ilə six iş münasibətləri quracaq".

Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə təsis olunan Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsi təşkilata üzv ölkələrin parlamentləri arasında əməkdaşlığın inkişafı baxımından olduqca mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Hərəkata üzv dövlətlərin parlamentlərə əməkdaşlığı verdiyi əhəmiyyətin əyani göstəricisi olan Bakı Konfransı vacib müzakirələ yadda qaldı.

Azərbaycanın qlobal problemlərin həlli istiqamətində səmərəli təşəbbüslerlə çıxış etməsi və mühüm töhfələr verməsi artıq uzun illərdir ki, Bakının beynəlxalq tədbirlərin ünvanına çevirib. İyun ayında keçirilən hər bir tədbir göstərdi ki, ölkəmizin paytaxtı aktual məsələlərin müzakirə edildiyi siyasi-iqtisadi mərkəzdir. Eyni zamanda Bakı ən möhtəşəm beynəlxalq idman tədbirlərinə layıqli evsahibliyi edə bilən unikal məkandır. Bütün bunlar isə öz növbəsində Azərbaycanın yüksəlişini ən bariz təcəssüm etdirən mühüm uğurlardır.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"